

Projekts Nr. 2008/0003/1DP/1.2.1.2.1/08/IPIA/VIAA/002 "Atbalsts valsts valodas apguvei un bilingvālajai izglītībai" tiek realizēts ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu

Projekta 1.aktivitāte „Valsts valodas programmu pilnveide, mācību materiālu izstrāde pilnveidotajam mācību saturam un to aprobācija” **MĀCĪBU PRIEKŠMETA „LATVIEŠU VALODA” PROGRAMMAS PARAUGS PROFESIONĀLĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS**

Ievads

Programmas paraugs ir veidots atbilstoši Latvijas Republikas Vispārējās izglītības likumam un Ministru kabineta 2008. gada 2. septembra noteikumu Nr. 715 “Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu standartiem” 1. pielikumam “Latviešu valoda. Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta standarts”.

Izstrādātā programma ir profesionālās izglītības programmas sastāvdaļa, kuru veido mācību priekšmeta mērķis un uzdevumi, mācību saturs, mācību satura apguves secība un apguvei paredzētais laiks atbilstoši profesionālās izglītības mācību priekšmetu standartiem, mācību sasniegumu vērtēšanas formas un metodiskie paņēmieni, mācību satura apguvei izmantojamo mācību līdzekļu un metožu uzskaitījums.

Tā kā piedāvātajai programmai ir ieteikuma raksturs, pedagogs drīkst tematiskajā plānojumā konkretizēt un papildināt šīs programmas mācību saturu, tā apguves secību, mācību sasniegumu metodiskos paņēmienus, mācību līdzekļu un metožu uzskaitījumu.

Programma veidota, lai turpinātu pilnveidot, padziļināt un attīstīt pamatizglītības standartā apgūtās zināšanas, prasmes un iemaņas, uzsverot komunikatīvās un valodas un sociokultūras kompetenču attīstīšanu.

Mācību priekšmeta mērķis

Pilnveidot skolēna prasmi kompetenti lietot latviešu valodu saziņā, mūžizglītībā un kultūru dialogā.

Mācību priekšmeta uzdevumi.

1. Pilnveidot skolēna runas prasmes un spēju īstenot savu komunikatīvo nolūku dažādās saziņas situācijās.
2. Pilnveidot prasmi izvēlēties daudzveidīgas lasīšanas stratēģijas informācijas uztveršanai, apkopošanai, strukturēšanai un izvērtēšanai.
3. Pilnveidot prasmi izvēlēties un lietot valodas līdzekļus atbilstoši literārās valodas normām.
4. Sekmēt pozitīvu attieksmi pret latviešu valodu kā Eiropas valodu.

Mācību satura sadalījums pa klasēm un sasniedzamais rezultāts.

Nr.	Mācību priekšmeta obligātais saturs (standarts)	10. klase	11. klase	12. klase	Sasniedzamais rezultāts 12. klases beigās (standarts)
1.	Saziņa un runas darbības veidi				
	1.1. Valodas funkcijas. Komunikatīvās funkcijas. Saziņas kultūra.	Valodas funkcijas. Valodas saziņas funkcija.	Valodas funkcijas. Domāšanas, izziņas un domu izteikšanas funkcija. Valoda kā pašizteikšanās līdzeklis. Runas kultūra.	Saziņas līdzekļi. Plašsaziņas līdzekļi. Mediju valoda kā	1. Izprot saziņas situāciju un izmanto dažādus argumentācijas paņēmienus. 2. Lieto saziņas situācijai atbilstošus valodas līdzekļus. 3. Pilnveido savu

		<p>Verbālā un neverbālā saziņa.</p> <p>Saziņas veidi: starppersonu, grupu un publiskā saziņa; mutvārdu un rakstveida saziņa; privātā un oficiāla saziņa.</p>	<p>nosaucošā, regulējošā, pārstāvniecības, mijiedarbības, personiskā, izzināšanas un iztēles funkcijas.</p>	<p>ietekmēšanas līdzeklis.</p>	<p>publisko runu, attīsta uzstāšanās prasmes monologos, dialogos un diskusijās.</p> <p>4. Vērtē publisko runu, tās mērķi, saturu, izmantotos valodas izteiksmes līdzekļus.</p>
		<p>Saziņas kultūra</p>	<p>Publiskās saziņas kultūra.</p>	<p>Valodas līdzekļu izvēle dažāda veida saziņā.</p>	
	1.2.Runā, rakstīšana, lasīšana	<p>Monologs un dialogs.</p> <p>Monologa un dialoga izveide atbilstīgi saziņas nolūkam.</p>	<p>Publiskā runa.</p> <p>Oratora māksla.</p>	<p>Diskusija. Diskusijas veidi, plānošana, organizēšana.</p> <p>Diskusijas kultūra.</p>	<p>5. Prot iegūt valodniecisku vai kulturoloģisku informāciju no dažādiem informācijas avotiem: apkopot, strukturēt, izvērtēt un izmantot valodas apguves procesā.</p>
		<p>Teksta uztvere kopumā un detalizēti, izmantojot daudzveidīgas klausīšanās un</p>	<p>Teksta uztvere kopumā un detalizēti, izmantojot daudzveidīgas klausīšanās un</p>	<p>Teksta uztvere kopumā un detalizēti, izmantojot daudzveidīgas klausīšanās un lasīšanas stratēģijas.</p>	

		lasīšanas stratēģijas.	lasīšanas stratēģijas.		6. Ievēro publiskā saziņā valodas kultūras normas.
		Informācijas avoti, to izvērtējums. Informācijas pieraksta tehnikas.	Informācijas ieguve un apstrāde. Aptauja. Aptaujas rezultātu apkopojums. Bibliogrāfijas sastādīšana.	Teksta konspektēšana. Tēzes.	7. Saprot un lieto mācību procesā nepieciešamos valodniecības terminus 8. Analizē, vērtē, rediģē tekstus saskaņā ar tekstveides un literārās valodas normām.
		Iesniegums, paskaidrojums. Anotācija. Argumentētā eseja.	Recenzija.	CV un motivācijas vēstule.	9. Ievēro ortogrāfijas, interpunkcijas un valodas kultūras normas paša veidotā mutvārdu
2.	Latviešu valodas normas un runas un rakstu kultūra				

	2.1. Fonētika	Vārda fonētiskais aspekts. Pareizrūna.			un rakstveida tekstā. 10. Lieto un vērtē valodas funkcionālos stilus.
	2.2. Morfoloģija	Vārda morfoloģiskais aspekts. Literārās valodas normas ortogrāfijā.		Vārda un vārdformu stilistiskais lietojums.	11. Prot rakstīt dažādu žanru tekstus:
	2.3. Leksikoloģija	Vārda nozīme. Viennozīmīgi un daudznozīmīgi vārdi. Sinonīmi, antonīmi. Frazeoloģismi.	Leksikas slāņi. Teritoriālā, profesionālā, sociālā un etimoloģiskā diferenciācija.	Leksikas leksikostilistiskā diferenciācija: stilistiski ekspresīvā un emocionāli ekspresīvā leksika.	pārspriedumu, argumentēto eseju, tēzes, referātu, dzīves un darba gaitas aprakstu (CV), motivācijas vēstuli.
	2.4. Sintakse	Vienkāršs teikums. Sintaktiskās konstrukcijas vienkāršā teikumā. Interpunkcijas normas.	Salikts teikums. Sintaktiskie sakari starp teikuma daļām. Interpunkcijas normas.	Jaukts salikts teikums. Sintaktiskie sakari jauktā saliktā teikumā. Interpunkcijas normas.	12. Izprot latviešu valodas sistēmu. <i>13. Vērtē un pilnveido savas</i>

	2.5. Stilistika	Funkcionālie stili. Sarunvalodas un daiļliteratūras stils.	Funkcionālie stili. Zinātniskās un publicistikas valodas stils.	Emocionāli ekspresīvie stili	<i>valodas prasmes.</i> 14. Zina latviešu literārās valodas un latviešu valodas dialektu atšķirības;
	2.6. Tekstveide	Teksta jēdziens, pazīmes, struktūra. Teksta plānošana un veidošana. Argumentētā eseja.	Pārspriedums.	Valodas līdzekļu mērķtiecīga izvēle un teksta rediģēšana.	15. zina latviešu literārās valodas attīstības nozīmīgākos faktus un pētņiekus.
	2.7. Valodas attīstības jautājumi	Valodas izcelšanās. Valodas būtība. Valodas mainība. Valodas kultūra.	Indoeiropiešu valodu saime. Baltu valodas. Latviešu literārās valodas veidošanās. Literārā valoda un dialekti. Ievērojamākie valodas kopēji.	Personīgā atbildība valodas saglabāšanā.	

3.	Valoda daudz kultūru sabiedrībā				
		<p>Multikulturāla sabiedrība un starpkultūru dialogs.</p>	<p>Valodu politika Latvijā. Valsts valoda un dzimtā valoda. Latviešu valodas situācija Latvijā.</p>	<p>Valoda kā cilvēces kultūras mantojums. Valoda un nacionālā identitāte.</p>	<p>1. Saskata latvisko pasaules uztveri valodas leksiskajā, fonētiskajā un gramatiskajā līmenī.</p> <p>2. <i>Apzinās dzimtās valodas nozīmi tautas vērtību sistēmā.</i></p> <p>3. <i>Apzinās kulturālas valodas nozīmi personības attīstībā un pašizpaušmē.</i></p> <p>4. Izprot latviešu valodas kā valsts valodas statusu</p>

					<p>Latvijas Republikā un tās vietu Eiropas Savienībā.</p> <p>5. Izprot valodu politiku un nozīmi latviešu valodas un mazākumtautību valodas saglabāšanā un attīstībā.</p> <p>6. Prot toleranti izmantot valodu sadarbībai daudz kultūru sabiedrībā.</p> <p>7. Saprot verbālas un neverbālas nacionālās uzvedības īpatnības starpkultūru dialogā.</p> <p>8. <i>Apzinās valodu</i></p>
--	--	--	--	--	--

					<i>kā vērtību.</i>
--	--	--	--	--	--------------------